

ZIMMERMANN

NEBO

CIMRMAN(?)

HRDINA S NESPRÁVNOU VÝSLOVNOSTÍ

JOSEF A. KORVÍN

ZIMMERMANN (nebo CIMRMAN?)

hrdina s nesprávnou výslovností

aneb

Konec legendám

(nové objevy – rekonstrukce zapomenutých děl)

Josef A. Korvín

© 1981, 2012, 2025

(5. vydání)

vydal

Národní čtenářský spolek

v edici

NACTES Publishing

v roce 2025

ISBN 978-80-254-908998-9-6 (epub)

ISBN 978-80-909431-0-0 (mobi)

ISBN 978-80-909431-1-7 (pdf)

Daguerreotype na obálce zachycuje Marii Topinku Zimmermannovou, an dlí se svými čtyřmi sestrami. Která je která se dá, po letech, jen obtížně rozpoznat. Jedno je však jisté, Zimmermannova matka pocházela z paterčat. Tato okolnost později pomohla Zimmermannovi nazvat vědu o dědičnosti „PATERNALITA“, tedy nikoliv z latinského pater (otec), jak se mnozí nesprávně domnívali, ale z českého fundamentu paterčat.

Proto kniha je věnována matce, resp. matkám Zimmermanna, otcové jistě pochopí.....

Metoda, omyly, fakta

Z nebo C? Dvě jména, jedna doba a spousta otázek. Řada z nich byla v průběhu posledních 50ti let zodpovězena, ale některé zůstaly, aby tajemství mohlo pokračovat. Zimmermann nebo Cimerman? Hrdina s nesprávnou výslovností? Jak to vlastně bylo doopravdy.

Zimmermann vynalezl svěrák a jak už to u géníů bývá, v roztržitosti se příliš upnul ke svému objevu a v čelistech nástroje uvízla Zimmermannova hlava. Bolest způsobovala muka. Zimmermann si namlouval, že bolest je jen funkce mozku a jako taková, v materiálním světě, na rozdíl od svěráku, vlastně neexistuje. A tak si Zimmermann vsugeroval, aby vše překonal, pravý opak. V té druhé, nebolestné verzi Svěrák vynalezl Cimermana, zpočátku také trochu tlačil, ale přešlo pár desetiletí a bolest byla ta tam. Tak jedna legenda pomalu ustala a druhá započala. Čtenáři předkládaných 7 nových Zimmermannovských causerií (objevů) nejsou tak úplně plagiátem, ale poctou, jako se kdysi v chrámech zdobily sochy světců

a pokud zůstaneme v Čechách, pak nejbližší představě budou šatičky pro Pražské Jezulátko, které mu vozí fandové z celého světa. Oblékají do roztodivných kostýmů Bambini di Praga a doufají, že je milost dítěte provede osudem. Není to nezištné, ale dojemné. A to je idea se kterou můžeme přistupovat k novým Zimmermannovským objevům. Abychom nezapomněli, Zimmermann si zapamatoval, že příště musí vymyslet něco méně úporného a svíravého.....a na světě byla „Šaratice Litera“, inspirativní, ale zapomenutá soutěž v které žádní bublinkoví magnáti nemanipulovali lidovou slovesnost, ale starali se, aby neprůchodné myšlenky a činy opouštěly naše pozemská těla lehce a vznošně a navracely nám obecnou rozkoš z vyprazdňování všeho, co do nás po čase již nepatří.....

V anketě o největšího Čecha, zvítězil, s podporou, tajemného donátora, sponzorův krajan. Náhoda, omyl? Lucemburské diplomacii stálo nemalé úsilí, aby z klání o prestižní titul vyřadila, údajně nežijící osobu. O vítězství tak přišel v pravdě největší syn tohoto drobného a příčinlivého národa, skutečný vítěz - největší ČECH. Jeho jméno sice nekončí pořadovou číslovkou, ale zná jej a miluje každý. Anebo se mýlíme? Kde legenda začíná, kde končí? Zimmermann nebo Cimerman? Studie, která je předkládána čtenáři se na jedné straně pokouší s jednou legendou skoncovat a druhou instalovat. Pletou se legendy? Svetry se pletou, lidé si raději vymýšlejí. Tady někde začíná metoda souboru statí s podtitulem: Konec legendám.

„Konec legendám“ je biografie faktů, které skomíraly v lidské neznalosti a objevily-li se kdy, pak jen jako záblesk omylu. Práce sama si neklade za cíl skoncovat navždy s legendou, jejíž rozbujelost není nepodobna touze, s jakou byla budována. Pouze a tím kategoričtěji vytváří předěl. Na jedné straně stojí stará, zastřená a mnoha omyly zpřeházená fakta a na druhé vědecky podložená materie, skutečný

Konec legendám.

Okruh otázek, kterých se „Konec legendám“ týká je širší, než jaký byl záměr autora. Vzhledem k tomu, že se jedná o oblast zatím

komplexně neprobádanou, nezpracovanou a svým způsobem jedinečnou, došlo v průběhu práce k omylům a přehmatům, bez kterých by autor nikdy svoje dílo nedokončil. Přesto toto falsum vytváří předmět historické ceny. Jeho hodnota vyrostla v badatelském úsilí tvůrce, který ve psaném nad vlastním tématem, zpracoval oblast vyděděnou jak tolerancí sci-fi, tak i vyloučenou z bezesných nocí literární kritiky.

J. Zimmermann Říká vám to jméno něco? Ne? Takto napsané asi dost málo. A to je prvá část tragédie a začátek omylu – legendy. Ale stačí, když si jej přečtete tak, a jak se má správně vyslovovat. J Cimrman: Mnohým z vás již svitlo. A to je druhá část tragédie a omyl celý. Omyl se jednoho dne rozplyne jako mlha nad loukou. Možná o něco méně romantičtěji, ale natrvalo. Poslyšte tedy:

24. prosince 1828 se v Innsbrucku Marii Topince

Zimmermannové narodil syn. Běžná událost jakých se toho dne staly patrně stovky. Věc však nebyla tak prostá, jak by se mohlo zdát. Marie Zimmermannová byla chronicky zapomnětlivá žena. Tato její nepěkná a v některých okamžicích života nepraktická vlastnost, poznamenala nejen okamžik a okolnosti Zimmermannova početí, ale i následný stav. Tak se z konzervativních devíti měsíců staly tři roky a přezrálost plodu proslulým Zimmermannem. Hříčka přírody tomu chtěla, že v době, kdy nosila Zimmermanna pod srdcem, počala a porodila v normálním období a s konkrétním otcem chlapce, který byl z hlediska lidských zákonů starší než Zimmermann, ale přesto jaksí mladší. Vztah, který mezi oběma chlapci nastal, byl tedy od začátku kořistnický a nevyrovnaný.

Když historie s asynchronními dvojčaty vyšla najevo, nezbývalo než celou věc urovnat. Protože se příživnický Zimmermannův bratr jmenoval naprosto stejně a tvrdohlavý kněz – matrikář nechtěl škrtat ve své knize s mlhavým odůvodněním Božího pořádku věcí, pozměnila matka jméno prvního, respektive druhého syna na fonetické J. Cimrman, což byla tehdy móda, šířící se do Rakous z Čech spolu s ruchadlem bratranců Veverků. Lidským zvyklostem bylo učiněno zadost, ale po nějaké době již nikdo nevěděl, kdo je kdo. Ztrácejí se v Rakouské monarchii. Čas od času o nich probleskla zpráva, ale dualita skutků ve zdánlivé jednotě jmen ji rozmazala v ignorující nejistotu.

Když byly v Čechách v obci Liptákov nalezeny fragmenty díla J. Cimrmana, začalo první objevitelské období. Cimrman byl jakoby zařazen. Rodina, mládí, dílo. Ale pozor. Nikoho nenapadlo, že Cimrman byl zároveň praotcem adoptce. (Až do té doby volně

pohazovaná dítko nalézala svůj osud po vzoru průkopníkově). Jistě všichni znáte historii Cimrmanova mládí. Do 16 byl vychováván jako dívka. Ale nebyla to šalba, úsporná opatření jeho otčímů, ale detailně propracovaný tah pokrevní matky, jež tak definitivně zamaskovala existenci netradičních dvojčat – hříchu před Bohem i gynekologií. A tak bez znalosti těchto nezvratných faktů se zrodila cimrmanologie. Nelze jí zazlívat omyly a jistou subjektivizaci. Záměr byl správný. Nikoho nemohlo napadnout, že paralelně vedle sebe existovala dvojice geniálních duchů, mužů, kteří absorbovali celý dosavadní vývoj lidstva a usměrnili jej řečišti své individuality. Nový objev (viz. kapitola 1.) naznačil souvislosti na jejichž základě lze dále postupovat, hledat a nalézat.

Bylo to především původní jméno Zimmermann. Šesti svazkový „Velký lexikon císařství rakouského“ – vydávaný hrabětem Carl von Wurzbachem v letech 1855–91, o rodině Zimmermannů pojednává poněkud ostýchavě. Wurzbach se nemohl oprostít od dobového pojetí. Nenazývá Zimmermanny odstrašujícím případem, ale ani výslovně tuto skutečnost nevyvrací. Přesto je považuje za dosti významný a vážený rod. Nádech jejich kuriozity je po letech jako stoletý koňak. Výrazný, vzácný a plně ocenitelný jen skutečnými odborníky.

Posud'te sami:

První dochovaná a téměř masově rozšířená zmínka o Zimmermannech je z doby okolo roku 1530. Nikdo menší nežli Martin Luther si slovy jistého Matouše pokládá ve 13 kapitole 55. verši otázku: „**Ist er nicht eines Zimmermann's Sohn?**“ – Což můžeme přeložit jako: „Zdaliž toto není syn Zimmermannův?“ Byl to právě Luther, kdo správně staré poselství dešifroval a němčina, která poskytla místo pro Zimmermannovskou publicitu.

Druhá zmínka je naprosto odlišná. Wurzbach v ní vyjadřuje dvojedinost Zimmermannů. Neustálý vnitřní boj zdánlivého dobra s konkrétním zlem i sociální demenci ve střetu s dynamickou genialitou. Je z roku 1665: „Jistý český kněz na zahraniční stáži, proslulý

exorcista a opora křesťanské vynalézavosti líčí proboštovi pražské Vyšehradské kapituly své úspěchy s vyháněním ďábla v souvislosti s událostmi, které se udály na Vyšehradské kapitule z podnětu „nečistých sil.“

Pro Wurzbacha byla na této zprávě důležitá jen část. Muž, z jehož těla kněz vyhnal ďábly renomovaných jmen – Dragon, Lucifer, Belzephub etc. se jmenoval Jakub Zimmermann. Byl to jeden z potomků rodu, který se chystal k dějinnému vyvrcholení právě postavou J. Zimmermanna.

Toto vyvrcholení, zlatý hřeb rodokmenu, dokládá další údaj, Zimmermannův strýc – spisovatel vydává v roce 1829 knihu: „Životopis sv. Jana Nepomuka“. Uvádí jí donaci, která je dnes v tomto ohledu sběratelskou kuriozitou: „ Svému milému synovci, i když parchantovi J. Zimmermannovi k výročí prvních narozenin.“ Ve skutečnosti se jednalo o takovou malou společenskou pomstu jeho sestře, ale čtenáři chtivými protihabsburských provokací, vděčně přijatou. (Opět jeden z Zimmermannovských omylů.) Wurzbach dále z rodové literatury uvádí ještě monografii jiných Zimmermannových strýců jako např. Josef Václav Zimmermann „Brána andělská, Kletba požehnání, Marnotratník, Palič aneb zanedbaná výchova“. Tyto práce jsou vzpomenuty pro svůj alegorický obsah s postavou synovce autora. Wurzbach, po výčtu společnosti známé činnosti rodiny, cituje dobové zdroje a osvětluje celou sourozeneckou příhodu. Teprve okamžik dvojediného jména mu uniká. Závěrem sice poznamenává, že od potomků této osudově predestinované rodiny se můžeme ledasčeho dočkat, ale logická úvaha je zcela poplatná tendencím pragmatické sankce.

Bez většího povšimnutí zůstal i fakt, že ve Vídni, po maturitě v roce 1872, šel tehdy student Masaryk na rady k profesoru filozofie, který se jmenoval Zimmermann (viz Hovory s T. G. M, Karel Čapek str. 37) a nemusíme dodávat příbuzenská sepětí.

Poznámka závěrem:

Zimmermannovo dílo v mnoha pasážích útočí na uznávané autority. Mnohdy způsobem nevybíravým a urážlivě. Zimmermann tak nečiní ze závisti nebo snad ze snahy zhanobit památníčky tradičních představ. Ukazuje, že šikanování a ponižování v očích veřejnosti nemůže žádnou skutečnou hodnotu zpochybnit, stejně tak jako on sám se přes století ignorací a kletby všestranné anonymity neztratil, ale navždy se přiřadil po bok těm, s nimiž naivně zápasil. Protože:

..... svět velikostí nepohrdá

stejně jako malost neudusí.

Člověk – rozměr bez měřítka

vynalezl hřích, práci a city.

Zimmermanne, já vím, kam kráčíš

(Abdullah bin Abdulkadir)

z malajštiny přeložil J. A. Korvín)

Kapitola 1. Konec legendám

Klinický obraz osobnosti J. Zimmermanna si dnes slávou zadá jen se zavražděnými idoly populární hudby šedesátých let.

Zimmermannovská osvěta nalézá stále více příznivců, a tak se zákonitě stává, že řady Zimmermannologů přerůstají původní badatelský rámec. Ti, kdo považovali Zimmermannovo dílo za ohraničené a tím i ukončené lokálním nálezem jeho pozůstalosti, musí dnes logicky ustoupit objevům novým, k jejichž zhodnocení nemožno nepoužít citace z encyklopedického hesla „Zimmermann v životě národů střední Evropy“. Objevil se názor, že zimmermannologie je věda. S tím však nelze souhlasit.

Zimmermannologie je jev, jev až tak hluboký, že vážně ohrožuje samou podstatu speleologie! Důkazem je zvýšení popularity Zimmermannologie v macochistických kruzích, které zároveň znamenalo Zimmermannovo jmenování in memoriam „Macocho 1981“ – titul udělovaný každoročně propastným jevům naší současnosti.

Ptáte se, kde se vzala ta nová, veliká, kvalitativně mocná vlna Zimmermannovské hysterie, kterou budeme raději nazývat „nadšením? Stalo se to takto:

Až do osudného dne E svět považoval Zimmermannovo dílo z velké části za ztracené, zašifrované nebo prohýřené v objetí našeho mnohogeneračního nezájmu. Skutečným průlomem byl čin penzistky Anežky Nenechavé. Její život je klasickým příběhem orientačně emancipované ženy. Dvanáctinásobná vdova, pavlačová informatorka okresního renomé, s bytem 2+1 II. kategorie (t. č. proměněného v ilegální depozitum sběrných surovin a organického hnojiva) vyrazila onoho dne se svým sportáčkem „kombi“ do míst, kde ještě před tím quayano netěžila. Rumiště nejsou, přes svoji odlehlost, naleziště, která by se těšila obzvláštní pozornosti milenců, houbařů, či jiných izolujících se elementů, a občasné nálezy fragmentů stopařek nejsou výjimkami z tohoto pravidla. Rumiště! Tak vypadala operační Zóna naší včeličky A. Nenechavé, nebo též Anežky N., jak jí důvěrně přezdíval místní tisk. Bylo o polednách na sv. Václava, když se země rozestoupila. A protože Anežka stála uprostřed tohoto zvláštního jevu, vzal ji spád událostí s sebou.

Literární objevy se rodí jako setkání. Ve vlhké inspiraci včerejších ignorací, v mlhavých jamách náhodných změn. Průkopnictví prováděné metodou viz maior se nevyplácí. Tak tomu bylo i v našem případě. Jako by ji pomsta těch dvanácti nešťastníků zasáhla v okamžiku pro její život největším. Objev, který učinila, šokoval vedle veřejnosti odborné i veřejnost cestující. Byla to trasa „Z“ Zimmermannova nedokončeného projektu podzemní dráhy. To samo o sobě by bylo důkazem Zimmermannovy všestrannosti (tentokrát v oblasti městské hromadné distribuce), ale co více! Zimmermann ve finanční tísní používá jako izolační materiál kromě účtů dodavatelů svůj kompletní osobní archiv. Vedle jeho milostné korespondence s úřednicí berního úřadu (jakousi M. Jesenskou) tu nalezneme práce takového významu jako je „Sbírka udání mých nejmilejších“, mnohosvazková publikace „Závěť jako pěchotní zbraň“, desítka divadelních her, mezi nimiž nechybí ani neblaze proslulý „Kašpárkův

hrobeček“, pedagogická stat' „Svět v podrazech“, pyrotechnická příručka Kollárovského ražení „Mína“ a konspekt Zimmermannovy právnické prvotiny „Wechselmannkodex“ a mnoha dalších prací, bohužel tehdy publikovaných na papíru značné mechanické tolerance, což vzhledem k obsahové kvalitě děl zavadlo příčinu k masové hygienické tradici ignorujících čtenářů. Tak i důvod dnešního sporého výskytu Zimmermannových děl vystihl muž nad jiné povolaný, kritik F. X. Šalda:

„Jsou díla ta příliš účelová, než aby byla literární“.

Konec legendám představuje soubor Zimmermannových prací, vybraných a upravených tak, aby byly schopny předstoupit před soudobého čtenáře. Nejedná se o žádnou malichernou snahu, neboť Zimmermannova individualita páchá v nezřetělené formě více škody nežli užitku. Přesto tuto quasi kompilaci, nelze vnímavému čtenáři, než doporučit.

Kapitola 2. VÁNOCE

Motto:

„Stráň zapadne rychle sněhem, větve smrku ještě rychleji, ale není atmosférické poruchy, která by přikryla dílo našeho Zimmermanna“.

Švýcarský meteorolog dr. Rosa Metr Barolli

Neuvádíme citát světové kapacity v oboru kalamit jen proto, abychom ukázali, jaké vážnosti se těšil Zimmermann mezi Evropskými kolegy vědci a nepovažujeme za podstatné ani Švýcarovo přátelství, které zašlo tak daleko, že nazval svoji celoživotní objev „Zimmermannův studený jev“ v laických kruzích známější jako „sněžení“.

Duch citátu nás však přenesse do ročního období, které mnozí z nás dosud mylně nazývají Vánoce. Za oknem sněží, v krbu praská a venku je, že bys ani pedagoga nevyhnal. Zešeří se (Zimmermannova světelná akomodace – viz biolog Prizskyrzice) a dle slov básníka „Čas žíru cloumá veřejí“. Rozhoří se svíčky a lačné oči malých nenažránků,

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Zimmermann nebo Cimrman? Hrdina s nesprávnou výslovností***.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.